

Potencjał zdrowotny ludności, w województwie lubuskim, jako wyzwanie dla polityki społecznej

---

Joanna Hoffmann-Aulich

Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Zielonogórski

Gorzów Wlkp., 19 maja 2017 r.

Prehistoria

Poławania, wojny,
głód, niedożywienie,
choroby dawały
człowiekowi
paleolitycznemu –
epoka kamienia
niewiele szans na to,
aby dożył siwych
włosów.

Oto **Lucy**, znana niektórym jako
najstarsza mieszkanka naszej
planety.
muzeoblog.org

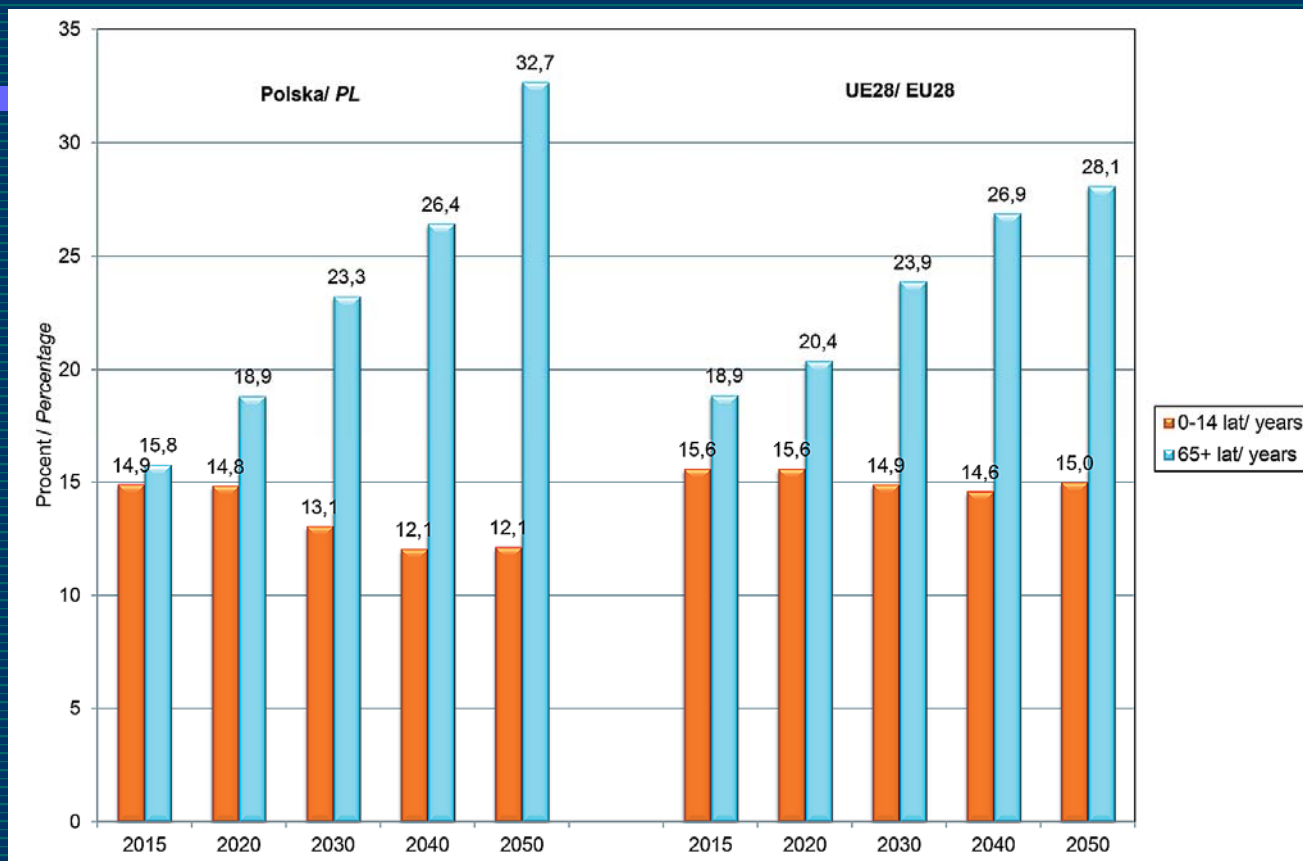
Zmiany demograficzne w świecie

- Licząca obecnie 7,3 mld ludność świata może osiągnąć 9,7 mld w 2050 r. i 11,2 mld w 2100 r. Największe przyrosty nastąpią w regionach rozwijających się, głównie w Afryce - raport dotyczący perspektyw ludnościowych World Population Prospects.
- Wzrost liczby ludności jest bardziej wynikiem spadku umieralności, niż wzrostu rozrodczości.
- Wydłużanie dalszego trwania życia Polaków przez wiele lat wynikało głównie ze spadku umieralności niemowląt; obecnie coraz większego znaczenia nabiera spadek natężenia zgonów wśród osób starszych.

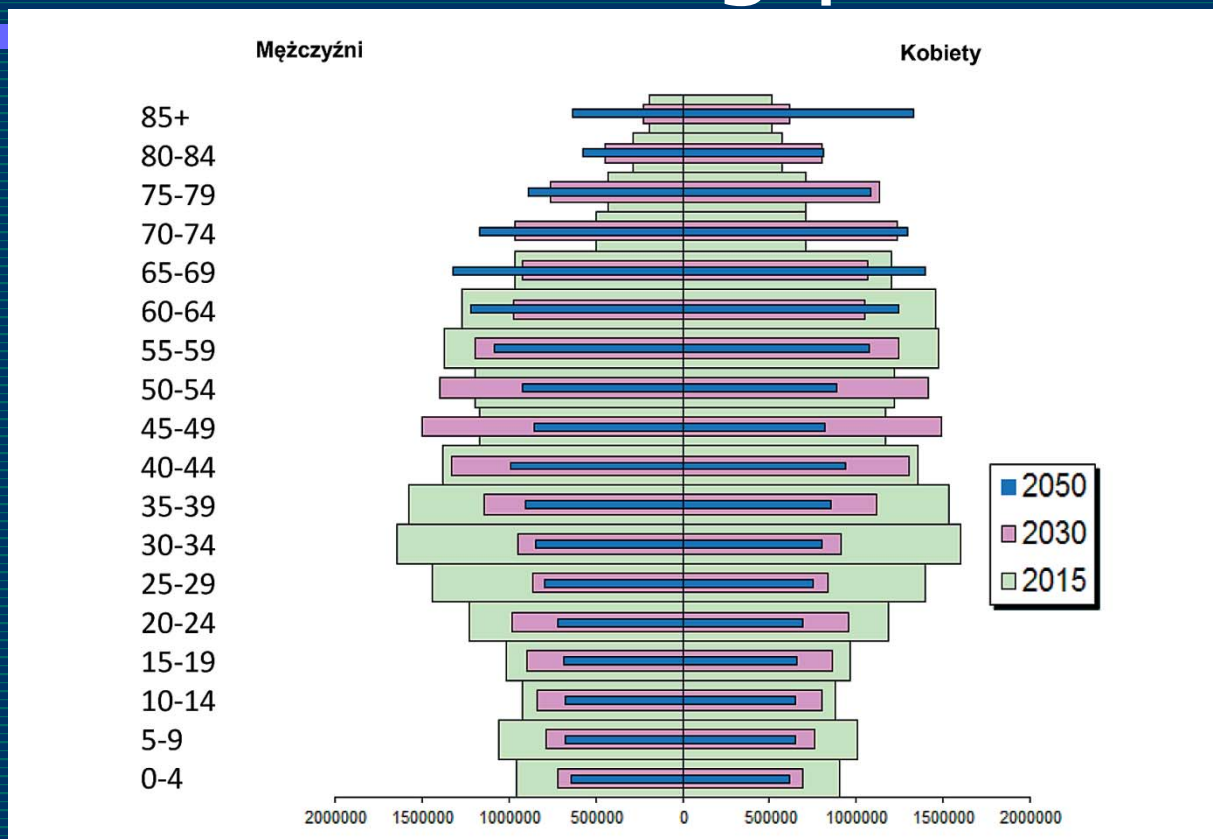
<http://www.newsweek.pl/swiat/jak-bedzie-wygladal-swiat-w-2050-roku-,artykuly,354637,1.html>

Prognozowany odsetek osób w wieku 0–14 lat oraz 65 lat i więcej w Polsce i średni dla UE28 w wybranych latach

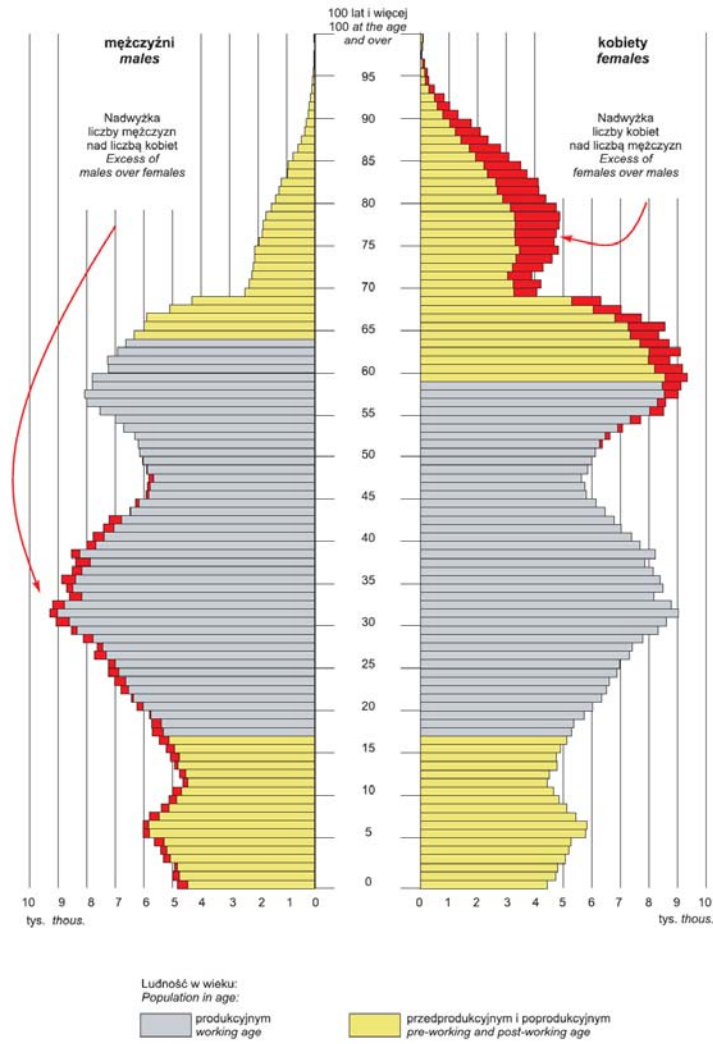
Ryc. 1.2. Prognozowany odsetek osób w wieku 0–14 lat oraz 65 lat i więcej w Polsce i średni dla UE28 w wybranych latach 2015–2050 (dane GUS i Eurostat)

Ludność Polski wg płci i wieku

Ryc. 1.3. Ludność Polski wg płci i wieku w 2014 r. oraz prognozowana na lata 2030 i 2050 (dane GUS)

Ludność według płci i wieku w 2015 r.
 Stan w dniu 31 XII
 Population by sex and age in 2015
 As of 31 XII

Sytuacja demograficzna województwa lubuskiego

DZIEŃ Kobiet MĘŻCZYŹN

W LUBUSKIEM

522,2 TYS.

LICZBA
STAN W DNIU 30.VI.2016 R.

495,2 TYS.

MEDIANA WIEKU

37,9

2005

33,8

41,1

2015

38,1

PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA W 2015 R.

80,9

72,8

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA W III KW. 2016 R.

MIGRACJE NA DOBYT STAŁY

STAN W DNIU 30.VI.2016 R.

2841

NAPŁYW

2680

3063

ODPŁYW

2792

CIEKAWOSTKA:

Z NAJNOWSZEGO BADANIA "SEKSUALNOŚĆ POLAKÓW 2017" WYNIKA, ŻE SEKS ODGRYWA ISTOTNĄ LUB BARDZO ISTOTNĄ ROLĘ U 40% DOROSŁYCH POLAKÓW. ZE SWEGO ŻYCIA SEKSUALNEGO JEST ZADOWOLONYCH 55% MĘŻCZYŹN I 49% KOBIEC.

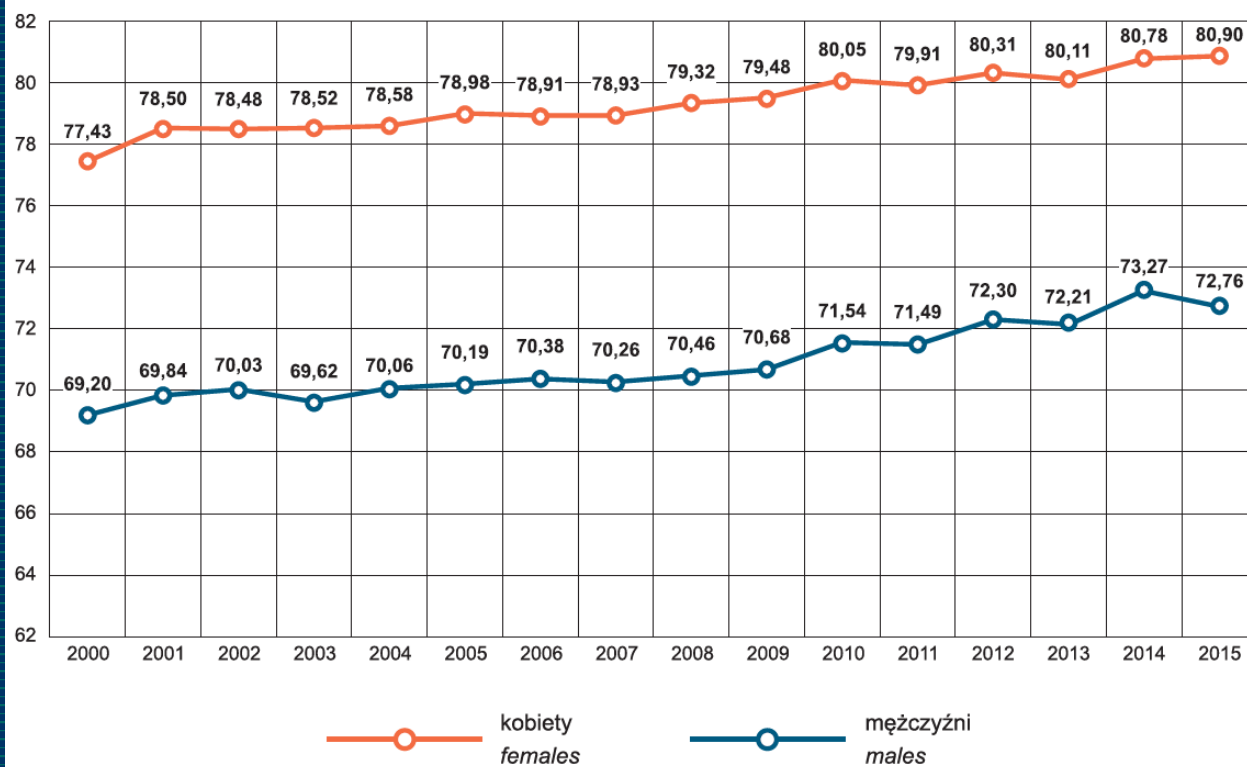

W końcu grudnia 2016 r. **ludność województwa lubuskiego** liczyła **1 017 376** osób, tj. o 699 osób mniej niż na koniec 2015 r. Czwarty rok z rzędu zanotowano spadek liczby ludności oraz drugi rok – ujemny przyrost naturalny.

W 2016 r. zarejestrowano **9 734 urodzenia żywe**, czyli o 314 więcej niż w 2015 r. Odnotowano **9 955 zgonów** – o 201 mniej niż rok wcześniej. **Przyrost naturalny** był ujemny i wyniósł -221 osób; współczynnik przyrostu naturalnego (liczony na 1000 ludności) wyniósł -0,2‰, wobec -0,7‰ przed rokiem.

Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat
Life expectancy at 0 age

Sytuacja demograficzna
województwa lubuskiego

-
- Istnieje konieczność koncentracji na problemach wynikających z obrazu demograficznego kraju i województwa
    1. Przyrost naturalny
    2. Opieka nad dziećmi
    3. Wzmacnianie zdrowia populacji ludzi w wieku produkcyjnym
    4. Promowanie zdrowego stylu życia
    5. Opieka zdrowotna
    6. Opieka nad ludźmi starszymi

Polityka społeczna i zdrowie

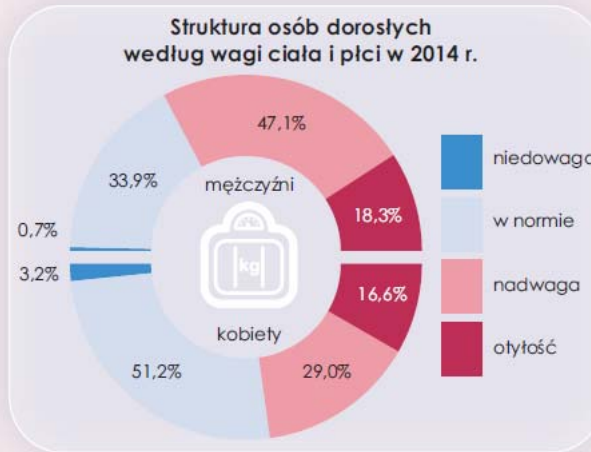
- Współczesne definicje ujmują zdrowie w kategorii samodzielności, aktywności i twórczego życia. Zdrowie określane jest **w kategorii potencjału**, jakim człowiek dysponuje w realizacji swoich celów, dopasowanych do swoich możliwości, strategii życiowych.
- Polityka społeczna to sfera działalności państwa, innych ciał publicznych i sił społecznych, która zajmuje się kształtowaniem warunków życia ludności oraz stosunków międzyludzkich." (A. Rajkiewicz)

Światowy Dzień Chorego - Województwo Lubuskie

Placówki i personel medyczny w 2015 r.

- 551 przychodni
- 7 627,1 tys. udzielono porad
- 26 szpitali
- 4,4 tys. łóżek
- 2,0 tys. lekarzy
- 0,6 tys. lekarzy dentyków
- 4,8 tys. pielęgniarek

- 20 lekarzy na 10 tys. ludności
- 6,8 udzielonej porady lekarskiej na 1 mieszkańca
- 7,2% pielęgniarek z tytułem magistra

Wybrane choroby przewlekłe u osób dorosłych w 2014 r. (w odsetkach)

- 26,8 bóle dolnej partii pleców
- 23,2 wysokie ciśnienie krwi
- 16,5 choroba zwyrodnieniowa stawów
- 8,8 choroba wieńcowa
- 8,6 silne bóle głowy (migrena)
- 7,1 choroby tarczycy
- 6,6 cukrzyca
- 3,9 depresja

Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych
Kierownik - tel. 68 3223 192
Informatorium statystyczne
tel. 68 3223 119, 68 3223 128

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), ludzie powinni spożywać nie więcej niż **6** łyżeczek cukru dziennie. Organizacja popiera opodatkowanie słodzonych napojów, jako nowy sposób na walkę z globalną otyłością.

Sytuacja demograficzna województwa lubuskiego

Zachorowalność na wybrane choroby

Statystyka obejmuje choroby społeczne oraz choroby istotne dla oceny sytuacji zdrowotnej ludności Polski.

- ❑ Ostre choroby zakaźne i pasożytnicze (w tym także gruźlica oraz choroby weneryczne),
- ❑ Nowotwory złośliwe,
- ❑ Choroby i zaburzenia psychiczne oraz uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Uzupełniające dane stanowią również wyniki badania przyczyn leczenia pacjentów w szpitalach ogólnych i psychiatrycznych.

Nowotwory złośliwe stanowią narastający problem zdrowotny polskiego społeczeństwa

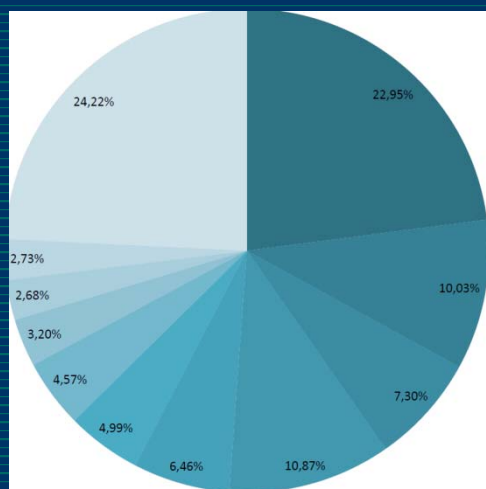

- Stosunkowo najczęściej nowotwory złośliwe wykrywane są w narządach: trawiennych, oddechowych i klatki piersiowej oraz płciowych – stanowiły one prawie 54% wszystkich nowotworów wykrytych w 2013 r. Wzrost liczby zachorowań w 2013 r. nie dotyczył całego kraju. **w lubuskim i podlaskim poziom zachorowań utrzymał się na poziomie ubiegłego roku.**

Nowotwory u kobiet

NOWOTWORY ZŁOŚLWE W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM ROK 2013

Wykres 24. Najczęstsze umiejscowienia nowotworów złośliwych u kobiet w województwie lubuskim w roku 2013 wg odsetka zarejestrowanych zachorowań

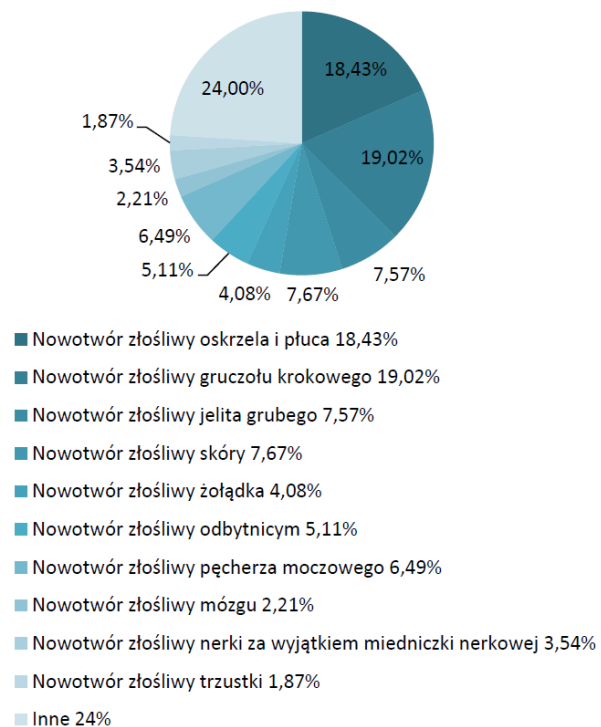
- Nowotwór złośliwy sutka 22,95%
- Nowotwór złośliwy trzonu macicy 7,30%
- Nowotwór złośliwy jelita grubego 6,46%
- Nowotwór złośliwy jajnika 4,57%
- Nowotwór złośliwy żołądka 2,68%
- Inne 24,22%

- Nowotwór złośliwy oskrzela i płuca 10,03%
- Nowotwór złośliwy skóry 10,87%
- Nowotwór złośliwy szyjki macicy 4,99%
- Nowotwór złośliwy odbytnicy 3,20%
- Nowotwór złośliwy tarczycy 2,73%

Sytuacja demograficzna
województwa lubuskiego

Nowotwory - mężczyźni

Wykres 26. Najczęstsze umiejscowienia nowotworów złośliwych u mężczyzn w województwie lubuskim w roku 2013 wg odsetka zarejestrowanych zachorowań

Choroby zakaźne

- Choroby zakaźne. Od 2001 r. nie stwierdzono zachorowań na błonicę
- W 2015 r. stwierdzono jedynie 12 przypadków zachorowań na tężec, tj. o 1 przypadek mniej niż rok wcześniej. Ponad dwukrotnie zwiększyła się natomiast liczba zachorowań na krztusiec – wykryto prawie 5,0 tys. przypadków.
- Kolejny rok obserwujemy zmniejszoną liczbę zachorowań na różyczkę.
- Zachorowania na salmonellozy najczęściej rejestrowano wśród mieszkańców województw: małopolskiego, podkarpackiego, łódzkiego, mazowieckiego i lubelskiego. **Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe występowały głównie u mieszkańców województwa lubuskiego i śląskiego (co najmniej 10 zatruc na 100 tys.**

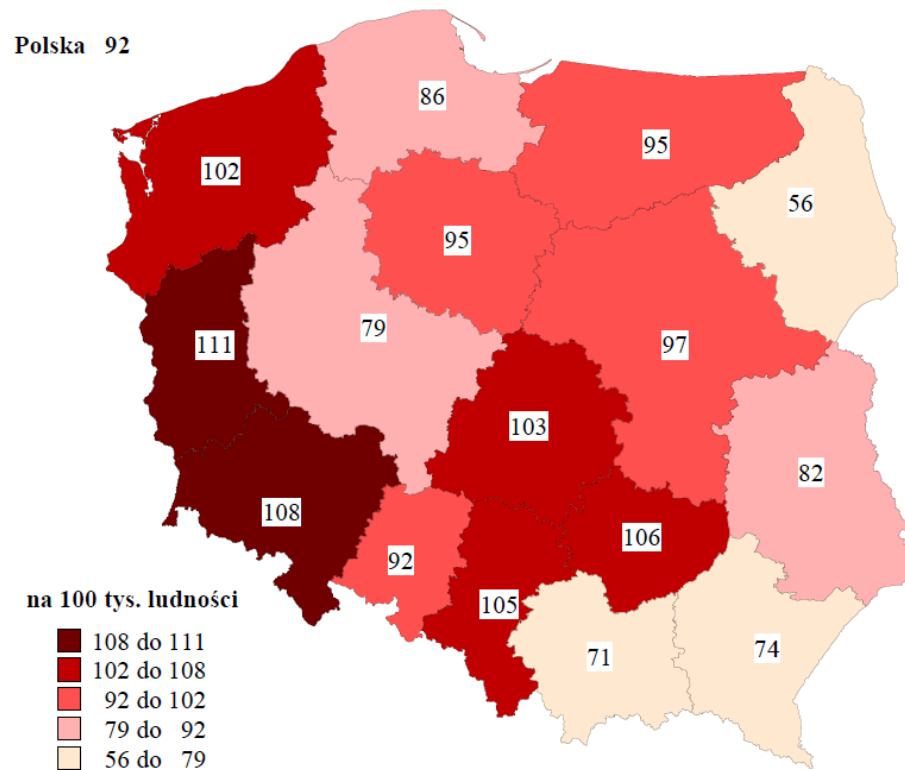
WZW B i C

- W przypadku zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C stosunkowo **najliczniej chorowali mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego i lubuskiego – 23 i 18** zachorowań na 100 tys. ludności (2- krotnie częściej niż statystyczny mieszkaniec kraju).
- Gruźlica **17 zachorowań na 100 tys. ludności.**

Statystyka zgonów przedwczesnych z powodu ChUK

Rys. 5.10. Zgony osób w wieku 0-64 lata i więcej z powodu chorób układu krążenia na 100 tys. ludności danego województwa w tym wieku w 2013 r.

W 2013 r. w województwie lubuskim wynosił on 111, natomiast w województwie podlaskim na 100 tys. mieszkańców przypadało 56 osób zmarłych z powodu chorób układu krążenia.

http://www.mapypotrzebzdrowotny.ch.mz.gov.pl/wp-content/uploads/sites/4/2017/03/podsumowanie_mpz_04.pdf

Sytuacja demograficzna województwa lubuskiego

Leczenie PZP

- Najliczniej w poradniach zdrowia psychicznego, odwykowych i uzależnień leczyli się mieszkańcy województw: łódzkiego (5,3% ludności), kujawsko-pomorskiego, **lubuskiego** i dolnośląskiego po 5%.

Opieka wobec osób starszych

System pomocy społecznej zapewnia patronat instytucji. Seniorzy mogą korzystać z usług w Domach Pomocy Społecznej, Miejskich Dziennych Domach Pomocy Społecznej, Ośrodkach Wsparcia dla Osób Starszych oraz opieki domowej i specjalistycznych usług opiekuńczych w domu seniora.

Natomiast NFZ zapewnia wsparcie instytucjonalne w zakładach opiekuńczo-leczniczych, w hospicjach i w poradniach, w szpitalach oraz pielęgniarstwą długoterminową pomoc domową lub opiekę nad pacjentem wentylowanym mechanicznie.

Polityka społeczna

Populacja osób starszych (w wieku poprodukcyjnym) to populacja, która charakteryzuje się specyficznymi potrzebami w wielu dziedzinach, zwłaszcza w sferze ochrony zdrowia, opieki społecznej, integracji ze społeczeństwem

1. Kształtowanie odpowiednich relacji międzypokoleniowych i solidarności międzypokoleniowej
2. Zapobieganie automarginalizacji osób starszych
3. Wspomaganie rodzin opiekujących się dziećmi i rodzicami równocześnie
4. W zamian za opiekę nad osobą starszą możliwe korzystanie z pomocy materialnej i wsparcia
5. Rozwijanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez profesjonalne służby.
6. Propozycja ciągłości opieki i monitoringu stanu zdrowia
(załamanie zdrowia, → pobyt w oddziale geriatrycznym, → dzienny szpital geriatryczny → powrót do domu – opieka środowisowa lub instytucjonalna opieka
1. Choroby cywilizacyjne – profilaktyka, uświadomienie społeczeństwa, propozycje aktywnego stylu życia. Kształtowanie nawyków w dzieciństwie

Polityka społeczna

Długoterminowa koncepcja poprawy stanu zdrowia społeczeństwa oparta na promocji zdrowia, wychowaniu prozdrowotnym, kształtowaniu i upowszechnianiu stylu życia sprzyjającego zachowaniu zdrowia, w tym poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie

Systemy czujników alarmujących o upadku

[<http://www.mundodigital.net/vigifall-un-diminuto-parche-anticaidas-para-personas-mayores/>]

<http://www.wirelessintegrated.com/fall-sensor-zigbee-sec>

Śledzenie aktywności osób starszych zamieszkujących samodzielnie Automatic Monitoring Activities (AMACS)/System for ambient assisted living (AAL)

<http://www.mdpi.com/1424-8220/14/3/3833>

[<http://www.tunstallhealthcare.com.au/solutions/ivi>]

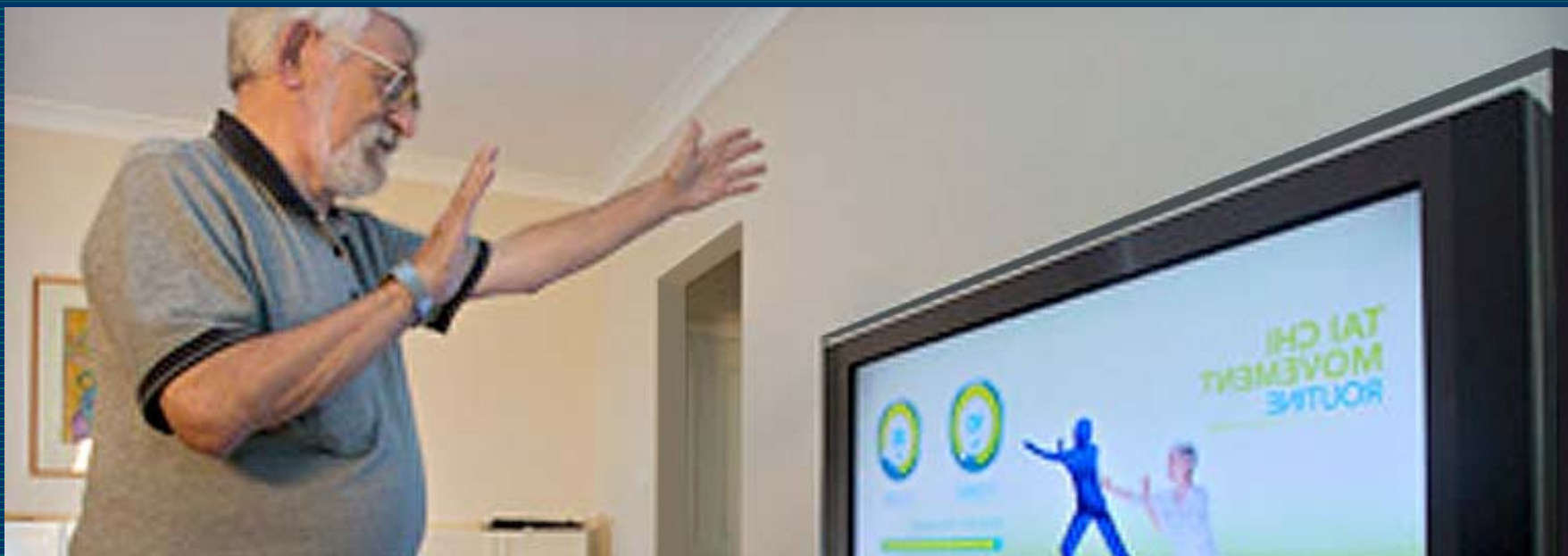
[<http://www.lifelinesys.com/content>]

Ponad to:

- pasywne czujniki (detektory) wykorzystujące „zdarzenie” drgania podłogi,
- itp., itd.

Sytuacja demograficzna województwa lubuskiego

Źródła
: <http://www.nbnco.com.au/assets/documents/case-study-neura-healthcare-apr-11.pdf>,
<http://www.learnnottofall.com>

Zdalny trener Informacje i instruktaż

<http://www.learnnottofall.com/content/what-if-i-fall/learn-to-get-up.jsp>

Sytuacja demograficzna
województwa lubuskiego

Sytuacja demograficzna
województwa lubuskiego

Sytuacja demograficzna
województwa lubuskiego

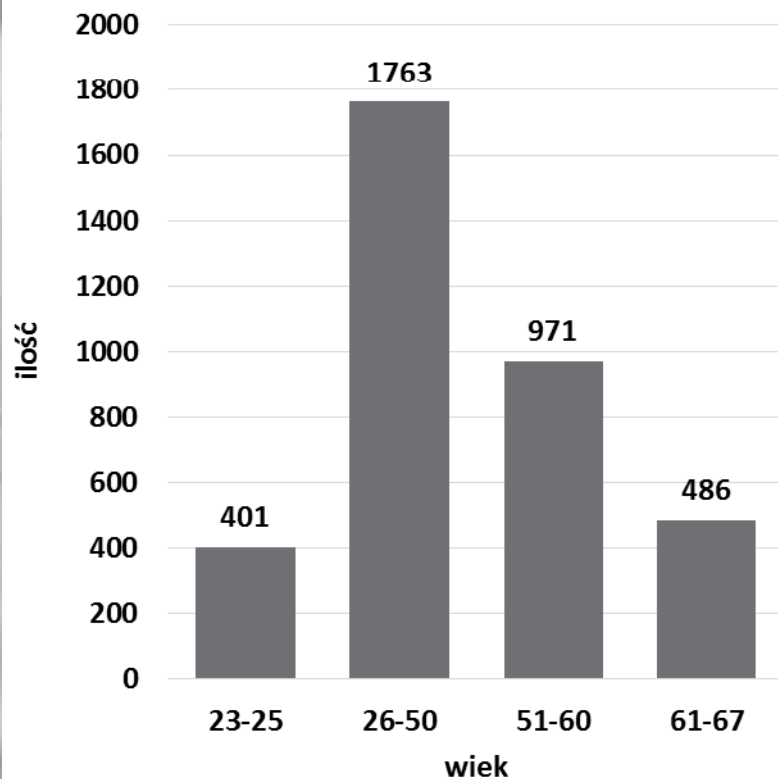
Sytuacja demograficzna
województwa lubuskiego

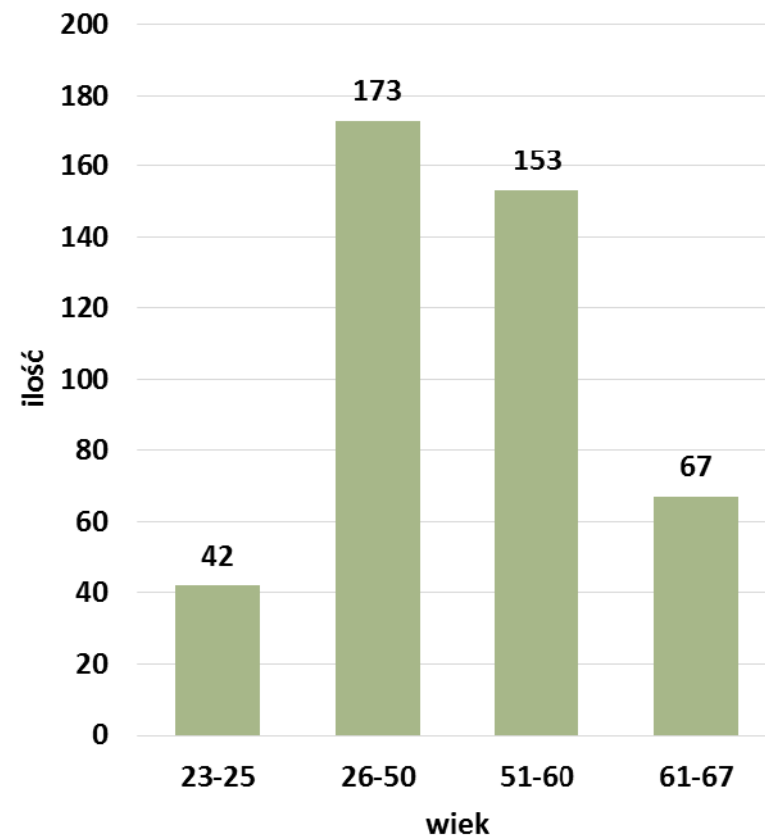
Sytuacja demograficzna
województwa lubuskiego

Struktura wiekowa pielęgniarek i położnych OIPIP w Zielonej Górze

liczba pielęgniarek

Liczba położnych

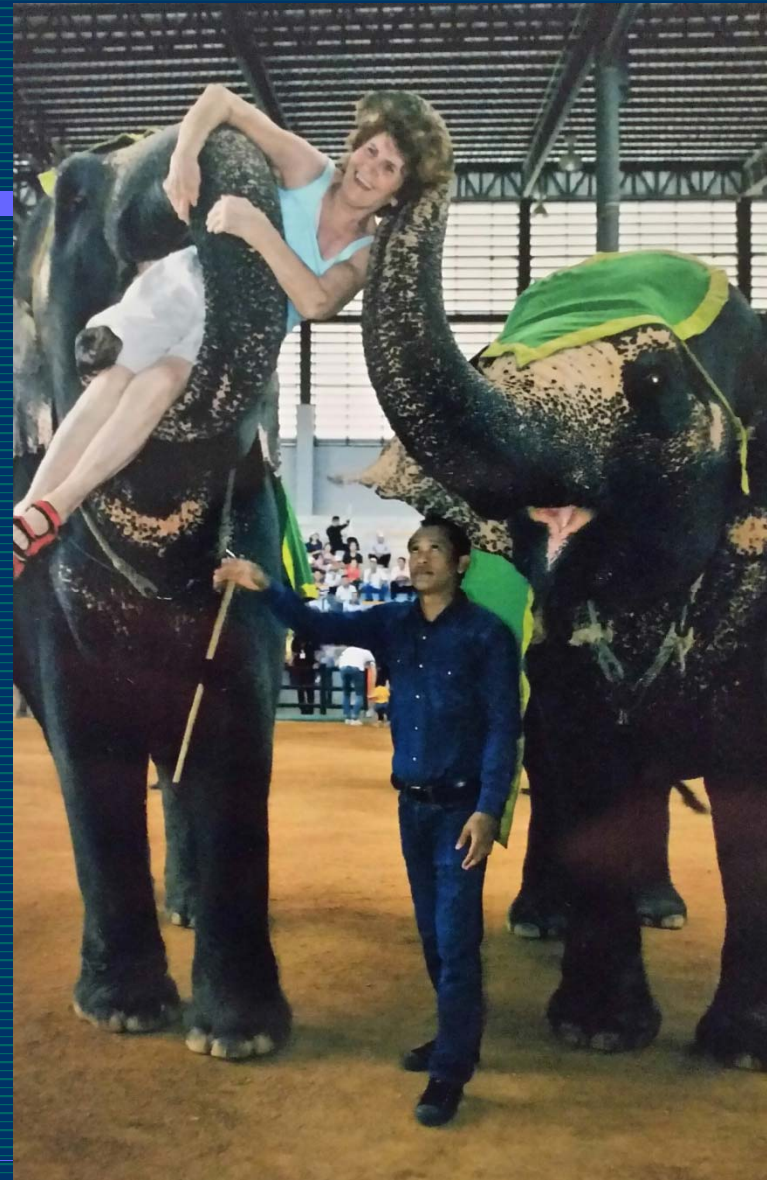

Dziękuję za uwagę

---

*"Dziękuję Jesteś młody
tak długo, jak długo
jesteś wrażliwy.
Wrażliwy na to co piękne,
dobre i wielkie.
Wrażliwy na przesłania
przyrody, człowieka i
nieskończoności."*

Mac Arthur

Sytuacja demograficzna
województwa lubuskiego